

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP Voorfinanciering netaansluiting Enexis samenwerkingsproject windpark Bovenwind Staphorst		Reg. Nr.	Z/16/006433-162922
		Afdeling	Strategie en Beleid
Portefeuillehouder	M.F. Wichard	Opsteller	Schutte, Arjan
Datum DB - vergadering	4 mei 2021		arjanschutte@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	18 mei 2021		+31882331688

VOORSTEL

Het AB besluit:

- het bedrag van € 640.000 voor te financieren voor opdrachtverlening aan netbeheerder Enexis door het samenwerkingsproject windpark Bovenwind te Staphorst met als voorwaarde een positieve einduitspraak van de Raad van State.

SAMENVATTING

Het waterschap streeft naar energieneutraliteit in 2025. In dat kader is met coöperatie Wij Duurzaam Staphorst (WDS) een samenwerkingsovereenkomst gesloten voor de voorbereiding en realisatie van een windpark in Staphorst (AB 16 oktober 2018; DB 19 feb 2019). De coöperatie en het waterschap werken de afgelopen jaren samen in de samenwerkings-BV (Wij Windenergie Staphorst BV) aan de voorbereiding en realisatie van een windpark 'Bovenwind' te Staphorst.

Vanwege corona is de doorlooptijd van de Raad van State (RvS) procedure langer dan voorzien en het moment van financial close naar achteren verschoven, naar verwachting eind 2021 in plaats van medio 2020. Vorig jaar mei is de beoogde opdrachtverlening aan netbeheerder Enexis voor de noodzakelijke netaanpassingen met een jaar uitgesteld. Voor de voortgang van het project wordt meteen na de verwachte einduitspraak van de RvS in mei 2021, waardoor de vergunning onherroepelijk is, door de samenwerkings-BV (Wij Windenergie Staphorst BV) opdracht verleend aan Enexis. De werkzaamheden voor de netaansluiting kennen een doorlooptijd van ongeveer een jaar. Met het verlenen van de opdracht is een bedrag gemoeid van € 640.000. Omdat financial close eind dit jaar plaatsvindt – wanneer volledig over de benodigde middelen eigen en vreemd vermogen wordt beschikt- is het verzoek gedaan door de samenwerkings-BV (Wij Windenergie Staphorst BV) aan het waterschap om dit bedrag tijdelijk voor te financieren.

Ook wordt voorgesteld om de eerdere voorfinanciering in 2020 door het waterschap van € 110.000 in de voorbereidingsfase te bekrachtigen met een besluit van het algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur zal bij financial close beslissen of het waterschap definitief gaat participeren in het windpark. Afhankelijk van dit besluit zullen de bijdragen omgezet worden in aandelenkapitaal in de samenwerkings-BV of worden de bijdragen terugbetaald aan het waterschap.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Opdracht Enexis (ad 1)

Nadat de definitieve einduitspraak ontvangen is van de Raad van State naar verwachting in mei 2021, wordt met de tijdelijk voorfinanciering de opdracht verleend aan netbeheerder Enexis om te starten met de werkzaamheden voor netaanpassingen voor het op te richten windpark Bovenwind Staphorst. De werkzaamheden voor de netaansluiting kennen een doorlooptijd van ongeveer een jaar.

Daarmee blijft de in 2019 gereserveerde capaciteit op het stroomnet geborgd en ondervindt de realisatie van het project (bouw gereed eind 2022) geen hinder van de netcongestie die speelt in de regio.

Bekrachtigen besluitvorming (ad 2)

In 2020 heeft het waterschap met € 110.000 bijgedragen in de voorbereidingsfase van het windproject Staphorst. Deze tijdelijke voorfinanciering werd verricht op grond van de gesloten samenwerkingsovereenkomst en in afstemming met het dagelijks bestuur. Correct beschouwd dient aan deze verrichtte rechtshandeling een besluit van het algemeen bestuur ten grondslag te liggen. Het voorgestelde besluit voorziet daarin. Zie verder bij Bijzondere aandachtspunten en risico's.

KADER

Energieneutraal 2025

Het waterschap streeft naar energieneutraliteit in 2025. In dat kader is met coöperatie Wij Duurzaam Staphorst (WDS) een samenwerkingsovereenkomst gesloten (AB oktober 2018; DB 19 feb 2019) voor de voorbereiding en realisatie van een windpark. Er is een gezamenlijke projectorganisatie opgezet en Wij Windenergie Staphorst BV (Samenwerkings-BV) opgericht waarin de samenwerking gestalte heeft gekregen (AB 28 februari 2019). Het waterschap heeft samen met de coöperatie Wij Duurzaam Staphorst zitting in de Raad van Commissarissen. De beoogde participatie in het windpark draagt ruim 21% (9/42) bij in de opgave voor energieneutraliteit.

Einduitspraak Raad van State

De omgevingsvergunning (oktober 2019) en de SDE subsidiebeschikking (februari 2020) zijn inmiddels ontvangen. Op dit moment, in de eindfase van de voorbereiding, is de beroepsprocedure bij de Raad van State (RvS) nagenoeg afgerond met een positieve tussenuitspraak in december jl. en met zicht op een einduitspraak in mei 2021.

De gemeente Staphorst heeft - op grond van de tussenuitspraak in december 2020 - een door de RvS gewenste schriftelijke aanpassing in een vergunningvoorschrift gedaan en de RvS heeft daarbij ook aangegeven de procedure verder schriftelijk af te handelen. Binnenkort - in mei - wordt een onherroepelijke vergunning verwacht voor het windpark Bovenwind.

Samenwerkingsovereenkomst coöperatie Wij Duurzaam Staphorst en het waterschap

In de samenwerkingsovereenkomst (AB oktober 2018; DB 19 feb 2019) is aangegeven dat de beoogde participatie in het windpark een kapitaalstorting bedraagt op aandelen van € 1 miljoen voor eigen vermogen, in ruil voor Garanties van Oorsprong groene stroomproductie en dividend.

Ook is aangegeven in artikel 7 van de samenwerkingsovereenkomst dat het waterschap 'desgevraagd' een bijdrage kan doen in de voorbereidende ontwikkelkosten indien dat noodzakelijk is voor de voortgang van het project. Deze tijdelijke voorfinanciering kan door middel van een overeenkomst geregeld worden en wordt bij participatie omgezet in aandelen.

Op het moment van financial close naar verwachting eind dit jaar, wordt bij participatie - na besluitvorming van het algemeen bestuur - de voorfinanciering omgezet in aandelen van het eigen vermogen van de samenwerkings-BV (Wij Windenergie Staphorst BV). In geval van geen participatie wordt het bedrag terugbetaald aan het waterschap.

ARGUMENTEN

Opdrachtverlening Enexis

Vorig jaar mei is vanwege de lopende procedure bij de Raad van State de opdrachtverlening voor Enexis met een jaar opgeschort. Indien in de loop van mei de vergunning onherroepelijk is geworden, is het van belang zo snel mogelijk met de noodzakelijke netaanpassingen te starten. De doorlooptijd van die werkzaamheden bedraagt ongeveer een jaar. De productie van windenergie kan naar verwachting daarmee starten eind 2022. Bij niet verlenen van de opdracht aan Enexis voor de netaansluiting loopt het project een risico ten aanzien van de gereserveerde netaansluiting en de verdere realisatie van het windpark.

Financiering netaansluitingsopdracht

Doordat de uitspraak van de Raad van State door corona lang op zich heeft laten wachten is de financial close - het moment waarop de financiering ingericht is met eigen en vreemd vermogen - opgeschoven in de tijd terwijl zich op dit moment de financieringsvraag van € 640.000 voordoet met betrekking tot de netaansluiting.

FINANCIËN

In de begroting 2021 en meerjarenraming is rekening gehouden met de beoogde deelname van € 1 miljoen in het windpark Staphorst. De tijdelijk voorfinanciering leidt niet tot hogere exploitatielasten voor het waterschap.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Eind dit jaar volgt bij het moment van de financial close de besluitvorming door het algemeen bestuur over definitieve deelname in het windpark door middel van een kapitaalstorting op aandelen in het eigen vermogen van de samenwerkings-BV. In geval van deelname wordt het reeds voorgefinancierde bedrag omgezet in aandelen kapitaal van de samenwerkings-BV (Wij Windenergie Staphorst BV). Bij afzien van deelname in het windpark wordt het bedrag terugbetaald.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Voorwaarde positieve einduitspraak Raad van State

De opdracht aan Enexis wordt verleend na een positieve einduitspraak van de Raad van State waarmee de vergunning onherroepelijk is geworden. In deze fase van het samenwerkingsproject en op grond van de reeds gemaakte afspraken met partijen en (turbine) leveranciers is het risico nihil dat het project niet gerealiseerd zal worden.

Bekrachtigen eerder besluit bijdrage voorbereiding

Bij de schriftelijke mededelingen in het dagelijks bestuur van 10 maart 2020 is aangegeven dat in het kader van dezelfde samenwerkingsovereenkomst (AB oktober 2018; DB 19 feb 2019) tussen coöperatie Wij Duurzaam Staphorst en het waterschap, conform artikel 7, een bijdrage wordt gevraagd van € 110.000 in de ontwikkelkosten van het windpark Staphorst. Tot dan toe zijn de voorbereidingskosten in het samenwerkingsproject volledig opgebracht door enkele inwoners en bedrijven van Staphorst. De projectbegroting was onder druk komen te staan onder meer naar aanleiding van hogere onderzoek- en advieskosten als gevolg van de lopende procedure bij de Raad van State.

Na afweging en inschatting van risico is in afstemming met het dagelijks bestuur de gevraagde bijdrage tijdelijk voorgefinancierd door middel van een overeenkomst. Ook hiervoor geldt dat bij financial close in geval van participatie - na besluitvorming door het algemeen bestuur - dit bedrag wordt omgezet in aandelen voor het waterschap.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Het windpark wordt coöperatief opgezet en heeft lokaal eigenaarschap. De coöperatie met inwoners en bedrijven van de gemeente Staphorst zijn samen met het waterschap de belangrijkste stakeholders.

COMMUNICATIE

nvt

VERVOLG / UITVOERING

Na instemming wordt een financiële overeenkomst opgesteld welke door de dijkgraaf ondertekend kan worden.

BIJLAGE

nvt

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,

de dijkgraaf,

E. de Kruijk

D.S. Schoonman